

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 4 » февраль 2016 ел

г. Альметьевск

КАРАР

№ 164

«2026-2028 елларга Әлмәт муниципаль
районының авыл яшьләре» муниципаль
программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 05 мартындагы 158 номерлы, «Татарстан Республикасы дәүләт программалары белән идарә итү системасы турында» 2023 елның 30 маендагы 655 номерлы карары нигезендә, Әлмәт муниципаль районында авыл яшьләренә социаль һәм икътисади активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру максатларында

БАШКАРМА КОМИТЕТ КАРАР БИРӨ:

1. «2026-2028 елларга Әлмәт муниципаль районының Авыл яшьләре» муниципаль программасын (алга таба – программа) расларга (1 нче кушымта).

2. Программаның муниципаль координаторы итеп Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитетын билгеләргә.

3. Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты карарының үз көчөн югалтуын танырга:

«2021-2025 елларга Әлмәт муниципаль районының авыл яшьләре» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 2 апрелендәге 450 номерлы;

«Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2025 елларга Әлмәт муниципаль районының авыл яшьләре» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 2 апрелендәге 450 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 8 декабрендәге 1767 номерлы;

«Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2025 елларга Әлмәт муниципаль районының авыл яшьләре» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 2 апрелендәге 450 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2022 елның 12 декабрендәге 2941 номерлы;

«Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2025 елларга Әлмәт муниципаль районының авыл яшьләре» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 2 апрелендәге 450 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2023 елның 5 декабрендәге 7579 номерлы.

4. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (З.Р. Шәйдуллина) тиешле елга бюджет төзегәндә

программаны гамәлгә ашыруга финанс средстволары бүлеп бирүне күздә тотарга.

5. Әлеге карарны «Альметьевский вестник» газетасында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (PRAVO.TATARSTAN.RU) урнаштырырга.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә һәм 2026 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

7. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны район Башкарма комитеты җитәкчесенәң социаль эшләр буенча урынбасары Ф.Ф. Мортазинга йөкләргә.

Район
Башкарма комитеты җитәкчесе

А.М. Каюмов

Өлмөт муниципаль району
Башкарма комитетының
« 4 » февраль 2016 ел № 164
караы белән расланган
1 нче кушымта

**«2026-2028 елларга Өлмөт муниципаль районуның авыл яшьләре»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Өлмөт, 2026 ел

Муниципаль программа паспорты.

Муниципаль программаның исеме	«2026-2028 елларга Әлмәт муниципаль районының авыл яшьләре»
Муниципаль заказчы (муниципаль заказчы-координатор)	Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты
Муниципаль программаның төп эшлөүчесе	Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Яшьләр эшләре идарәсе
Муниципаль программаның максаты	Әлмәт муниципаль районында авыл яшьләренең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру
Муниципаль программаның бурычлары	1) авыл яшьләрен мәгълүмат белән тәэмин итү системасын булдыру; 2) авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру; 3) авыл яшьләренең икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру; 4) авыл яшьләренең рухи, физик һәм ижади үсешенә ярдәм итү.
Муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2026-2028 еллар
Елларга бүленгән муниципаль программаны финанслауның күләмнәре һәм чыганаclarы	Программаны жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 300 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2026 елда-100 мең сум; 2027 елда-100 мең сум; 2028 елда-100 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Муниципаль программаның максатларын һәм бурычларын (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтижелелеге күрсәткечләрен гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре	Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2028 елга арттыруга ирешү күздә тотыла: 1) барлык төр консультацияләр (индивидуаль, электрон, телефон) белән колачланган авыл яшьләренең чагыштырма күләменң авыл яшьләренең гомуми санында 40 процентка кадәр; 2) «Татарстан Республикасы Аграр яшьләр берләшмәсе» региональ ижтимагый оешмасы эшчәнлегенә җәлеп ителгән 14 яшьтән 35 яшькә кадәр яшьләрнең авыл яшьләренең гомуми саныннан 40 процентка кадәр; 3) жирлекләрнең авыл Советларында авыл яшьләренең өлеше 35 муниципаль берәмлектәге депутатларның гомуми саныннан 40 процентка кадәр; 4) социаль проекткаларга өйрәнгән авыл яшьләренең гомуми саныннан 40 процентка кадәр; 5) жирлекнең икътисадый үсеш программаларында катнашучы авыл яшьләренең авыл яшьләренең гомуми саныннан 40 процентка кадәр.

1. Муниципаль программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманы характерлау.

«2026-2028 елларга Әлмәт муниципаль районының Авыл яшьләре» муниципаль программасы (алга таба - программа) «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 05 мартындагы 158 номерлы карары, шулай ук Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Советының 2016 елның 10 августындагы 77 номерлы карары белән расланган 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районын социаль-иқтисадый үстерү стратегиясе нигезендә эшләнде.

Әлмәт муниципаль районында 35 авыл җирлегә бар. 2025 ел статистикасы буенча, авыл җирлекләре буенча халык саны 44 230 кеше тәшкил итә, шуларның 14 яштан 35 яшькә кадәргеләре-11 720 кеше.

Авыл җирлегә яшьләре мәшгульлек, мәдәни ял һәм мәгариф проблемаларын бик нык тоя торган аерым социаль категория булып торалар. Эш урыннарының күпләп җитмәве, уку һәм мәдәният учреждениеләре белән кызыксынуның булмавы кеше капиталының җитди югалтуын күрсәтә. Иң сизелерлек югалту — иң актив яш төркемен-яшьләрне югалту.

Мәгълүматларның һәм мәгариф ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуын тәмин итүдә заманча элемент технологияләре төп роль уйный. Интернетның роле шактый үсүгә карамастан, авыл яшьләре тарафыннан Интернеттан файдалану интенсивлыгы шәһәр дәрәжәсеннән шактый түбән.

Мәгълүматлылыкны арттыру, социаль инициативаларга ярдәм итү һәм эшкурлык активлыгын үстерү өстенлекле юнәлешләр булып тора. Бу дистанцион укытуны киң җәелдерүне, социаль проектлау компетенцияләрен формалаштыруны һәм онлайн-курслар һәм вебинарлар ярдәмендә бизнес-планнар төзүне таләп итә.

Проектларны һәм бизнес-инициативаларны үстерү яшьләрнең шәхес үсешенә һәм җәмгыятькә тулы интеграциясенә ярдәм итә. Авылның яш буыны зур потенциалга ия, аны тормышка ашыру өчен тиешле шартлар һәм мөмкинлекләр булганда гына мөмкин.

Иқтисади кыенлыklar шартларында эшкә урнашу мәсьәләләре аеруча кискен була. Гамәлдәге кыенлыklarны бизнес нигезләренә башлангыч белем бирүне оештыру һәм шәхси эшмәкәрлекне стимуллаштыру юлы белән җиңеп чыгарга мөмкин. Шулай итеп, районнарның тотрыклы социаль-иқтисадый үсеш өчен алшартлар тудыру бөтен аграр тармакның Озак вакытка чәчәк атуына һәм яшьләрнең тормыш сыйфатын яхшыртуга нигез булчак.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программаның чаралары буенча финанслау программа кушымтасында бәян ителгән.

Программаның максаты Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы авыл яшьләренең социаль һәм иқтисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудырудан гыйбарәт.

2.1. Күрсәтелгән максатка ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителергә тиеш:

2.1.1. Авыл яшьләрен мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру массакүләм мәгълүмат чаралары, мәгълүмат-полиграфия продукциясе аша, шулай ук IT-технологияләр куллану юлы белән авыл яшьләренә махсус җайлаштырылган мәгълүмат җиткерергә мөмкинлек бирергә;

2.1.2. Авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру авыл яшьләре мәсьәләләре белән шөгыльләнүче яшьләр оешмалары төзүне, авыл яшьләренең иҗтимагый-сәяси активлыгын арттыруны, авыл яшьләрен социаль проектларга өйрәтүне һәм яшьләрне авылны социаль үстерү программаларын гамәлгә ашыруга җәлеп итүне күздә тоту;

2.1.3. Авыл яшьләренең икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру үз эченә авыл яшьләрен бизнес-планлаштыру нигезләренә өйрәтүне, авыл җирендә яшьләрнең мәшгульлегенә булышлык күрсәтүне һәм яшьләрне авылны икътисадый үстерү программаларын гамәлгә ашыруга җәлеп итүне ала;

2.1.4. Авыл яшьләренең рухи, физик һәм иҗади үсешенә ярдәм итү интеллектуаль-иҗади һәм физкультура-савыктыру чараларын оештыруны һәм уздыруны, шулай ук яшүсмерләр һәм яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга ярдәм итүне күздә тоту.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү.

Программаны ресурслар белән тәмин итү җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак планлаштырылган чараларны гамәлгә ашыру өчен кирәк:

2026 елда-100,0 мең сум;

2027 елда-100,0 мең сум;

2028 елда-100,0 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Программаның муниципаль заказчы-координаторы-Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты. Программа чараларын Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Яшьләр эшләре идарәсе башкара.

Финанс средстволарын гамәлгә ашыру һәм файдалануның нәтиҗәлеләген бәяләү буенча эшләрнең барышы турындагы еллык хисапны программаны үтәүчеләр, программа буенча йомгаклау мәгълүматын формалаштыру өчен, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад һәм сәнәгать идарәсенә, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына хисап елыннан соң килә торган елның 10 гыйнварына кадәр җибәрәләр. Еллык җыелма хисапка үтәлмәгән чаралар турында мәгълүмат беркетелергә тиеш.

5. Программаның икътисадый һәм социаль нәтиҗәлеләген бәяләү.

Программаны гамәлгә ашыруның һәм бүлеп бирелгән финанс чараларыннан файдалануның нәтиҗәлелеге:

- бюджет акчаларыннан файдалануның "үтә күренмәлелеге";

- бюджет акчаларын адреслы бирү.

Программа чараларын гамәлгә ашыру:

- яшьләр иҗтимагый оешмаларында торучы авыл яшьләре өлешен арттырырга;

- җирле үзидарә органнарында авыл яшьләре вәкилләренең өлешен арттырырга;

- авылны социаль һәм икътисадый үстерү программаларын гамәлгә ашыруда катнашучы авыл яшьләре санын арттырырга;
- югары һөнәри белем алган авыл яшьләре санын арттырырга;
- авыл яшьләре өчен интеллектуаль-ижади чаралар оештырырга;
- авыл яшьләре өчен физкультура-савыктыру чаралары оештырырга;
- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру программаларында катнашучы авыл яшьләренең санын арттырырга.

Социаль проектлауга, бизнес-планлаштыруга өйрәтү авыл яшьләренә грант нигезендә конкурсларда катнашырга, үз эшен башларга, аз чыгымлы һәм нәтижәле программалар һәм проектлар кертергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаны гамәлгә ашыру кысаларында Яшьләр сәясәте өлкәсендә эшләүче конкрет белгечләр, торак, ташламалы кредитлар, белем алу турында махсус мәгълүматка ия булып, командалы эшләү, Социаль проектлау, бизнес-планлаштыру, электораль активлыкны арттыру технологияләреннән файдаланып, программа бурычларын үтәүгә ярдәм итәрләр, эшнең адреслылыгын тәэмин итәрләр, авылда төрле социаль, икътисадый программаларны гамәлгә ашырырлар дип көтелә.

Программа чараларын уңышлы үтәү тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- авыл яшьләренең районның социаль-икътисадый үсеше белән кызыксынуы һәм бу процесста катнашырга әзерлеге;
- авыл жирендә уңай демографик тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту;
- авыл жирендә социаль киеренкелек дәрәжәсен киметү;
- яшьләрнең авылдан шөһөргә миграция агымының кимүе;
- халыкның дәүләт структураларына ышаныч дәрәжәсен арттыру;
- авыл яшьләренең тормыш сыйфатын яхшырту.

Район

Башкарма комитеты жетекчесенең
социаль эшләр буенча урынбасары

Ф.Ф. Мортазин

«2026-2028 елларга Өлмөт муниципаль
районының авыл яшьләре» муниципаль
программасына кушымта

Программаның максатлары, бурычлары, нәтижәләрен
бәяләү индикаторлары һәм чаралары буенча финанслау

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Үлчәү нәтижәләрен бәяләү индикаторлары	Индикаторлар бурычлары			Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сум)		
			2026 ел	2027 ел	2028 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Максат: Өлмөт муниципаль районында авыл яшьләренең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру								
1. Авыл яшьләрен мәгълүмат белән тәэмин итү системасын булдыру								
1.1 Авыл яшьләренә белешмә консультациялар бирү, мәгълүмат һәм консалтинг хезмәтләре күрсәтү практикасын тарату, мәгълүмат продуктлары бастырып чыгару	УДМ АМР РТ	авыл яшьләренең барлык консультация төрләре (шәхси, электрон, телефон) белән колачланган чагыштырма авырлыгы авыл яшьләренең гомуми саны, %	35%	38%	40%	-	-	-
1.2 Массакүләм мәгълүмат чараларында авыл жирлекләрен үстерү проблемасын яктырту	УДМ АМР РТ		35%	38%	40%	10,0	10,0	10,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.3 Насыщение информационного поля качественной социальной видео - и печатной продукцией	УДМ АМР РТ		23%	28%	35%	10,0	10,0	10,0
2. Авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру								
2.1 Әлмәт муниципаль районының авыл яшьләре белән шөгыльләнүче иҗтимагый оешмаларга билгеләнгән тәртиптә төрле ярдәм күрсәтү	УДМ АМР РТ	«Татарстан Республикасы Аграр яшьләр берләшмәсе» төбәк иҗтимагый оешмасы эшчәнлегенә жәлеп ителгән 15-30 яшьләрдәге яшьләрнең чагыштырма авырлыгы авыл яшьләренең гомуми санында, %	35%	38%	40%	-	-	-
2.2 Республика авыл яшьләре форумын оештыру һәм уздыру	УДМ АМР РТ	«Татарстан Республикасы Аграр яшьләр берләшмәсе» төбәк иҗтимагый оешмасы эшчәнлегенә жәлеп ителгән 15-30 яшьләрдәге яшьләрнең чагыштырма авырлыгы, авыл яшьләренең гомуми саны буенча чара/колач	1/100	1/120	1/140	25,0	25,0	25,0
2.3 Авыл яшьләрен иҗтимагый сәяси активлыкны үстерү буенча эш	УДМ АМР РТ	35 авыл җирлегендә депутатларның гомуми саны буенча җирле советларда авыл	35%	38%	40%	5,0	5,0	5,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
технологияләренә өйрәтү		яшьләренең өлеше, %						
2.4 Авыл яшьләре арасыннан авыл советларына депутатлыкка кандидатлар әзерләү (тренинглар, семинарлар, курслар, яшь сәясәтче мәктәпләре), мәғлүмат бирү, гадәт)	УДМ АМР РТ		23%	28%	35%	10,0	10,0	10,0
2.5 Вебинарлар оештыру һәм үткөрү һәм авыл яшьләрен социаль проектлауга дистанцион укуы	УДМ АМР РТ	социаль проектлауга өйрәнгән авыл яшьләренең, авыл яшьләренең гомуми санының чагыштырма өлеше %	35%	38%	40%	10,0	10,0	10,0
3. Авыл яшьләренең икътисадый активлығын арттыру өчен шартлар тудыру								
3.1 Авыл яшьләренә бизнес-планлаштыру буенча вебинарлар һәм дистанцион укуы буенча махсус программалар эшләү	УДМ АМР РТ	авылны икътисадый үстерү программаларында катнашучы авыл яшьләренең чагыштырма авырлығы авыл яшьләренең гомуми саны	2/100	2/120	2/140	-	-	-
3.2 Авыл яшьләренә бизнес-планлаштыру буенча вебинарлар һәм дистанцион укуы буенча махсус программалар эшләү	УДМ АМР РТ	буенча әлеге чара/колачлау	2/100	2/120	2/140	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.3 Югары белем алырга теләүче авыл яшьләре арасыннан мәгълүматлар базасын булдыру һәм аграр профильле югары белем бирү оешмаларында читтән торып һәм көндөзгә уку формалары буенча максатчан жыелма өчен исемлекләр формалаштыру	УДМ АМР РТ	авылны икътисадый үстерү программаларында катнашучы авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы, авыл яшьләренең гомуми саны %	35%	38%	40%	-	-	-
3.4 Авыл жирлегендә яшәүче яшьләр арасында эшсезлек дәрәжәсенең факттагы торышын ачыклау буенча ел саен мониторинг оештыру	УДМ АМР РТ		23%	28%	35%	-	-	-
3.5 Вакантлы эш һәм уку урыннары ярминкәләре оештыру юлы белән гражданның эшкә урнашуда ярдәм итү буенча эшләр үткөрү.	УДМ АМР РТ		35%	38%	40%	-	-	-
4. Авыл яшьләренең рухи, физик һәм ижади үсешенә ярдәм итү								
4.1 Агросәнәгать комплексы өлкәсендә эшләүче яшь белгечләр	УДМ АМР РТ	интеллектуаль-ижади чараларга җәлеп ителгән авыл яшьләренең	35%	38%	40%	30,0	30,0	30,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
һәм хезмәткәрләр арасында һөнәри осталык конкурсын уздыру		чагыштырма авырлыгы, авыл яшьләренең гомуми санында, %						
4.2 Тәмәке тартуга, алкоголизмга, наркоманиягә каршы профилактик чаралар оештыру һәм үткөрү	УДМ АМР РТ	сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру программаларында катнашучы авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы, авыл яшьләренең гомуми саны, %	35%	38%	40%	-	-	-
4.3 Яшь буынны һәм яшьләрне патриотик тәрбияләүгә, гражданлык формалаштыруга һәм милли тәңгәллекне саклап калуга юнәлдерелгән чаралар оештыру һәм үткөрү	УДМ АМР РТ	сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру программаларында катнашучы авыл яшьләренең гомуми санындагы чагыштырма өлеше чара/колач	2/100	2/120	2/140	-	-	-
Программа буенча БАРЛЫГЫ			-	-	-	100,0	100,0	100,0

Кыскартулар исемлеге:

УДМ АМР РТ – Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Яшьләр эшләре идарәсе.